



Έτος ίδρυσης 2006

IME ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

imegsee.gr

Α.Π : 12177

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2020

Επεξεργασμένη Πρόταση του Ινστιτούτου Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ για την Πανελλήνια Ομοσπονδία Κυλικίων Δημόσιων και Ιδιωτικών Σχολείων με θέμα την παροχή «Πρωινού Γεύματος» στον σχολικό πληθυσμό.

Η εφαρμογή υπό την παρούσα μορφή του προγράμματος «Σχολικά Γεύματα» από το 2017 μας επιτρέπει να αξιολογήσουμε την υλοποίησή του, στη βάση της συγκεντρωμένης εμπειρίας απ' όσα σχολεία εφαρμόζεται. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Κυλικίων Δημόσιων και Ιδιωτικών Σχολείων, με τη συνεχή παρουσία των μελών της σε όλα σχεδόν τα σχολικά συγκροτήματα της επικράτειας διαθέτει την γνώση και την ευαισθησία όχι μόνο να αποτιμήσει την εφαρμογή του μέτρου αλλά και να προτείνει μέτρα για την επιτυχή και αποτελεσματική υλοποίησή του, με κριτήριο την ικανοποίηση των πραγματικών αναγκών της σχολικής κοινότητας. Σε αυτή την κατεύθυνση προτείνει την διόρθωση του μέτρου μέσω της εισαγωγής «Πρωινού Γεύματος». Είναι ένα μέτρο που στο πλαίσιο της πρότασής μας δεν θα σημάνει μόνο την επίτευξη όσων στόχων προβλέπονται, αλλά δεν υλοποιούνται στο πλαίσιο των «Σχολικών Γευμάτων», αλλά θα συνδυάσει την αλλαγή όψεων του κυρίαρχου και προβληματικού διατροφικού προτύπου, παράλληλα με την σημαντική διεύρυνση του ωφελούμενου σχολικού πληθυσμού.

Το θεσμικό πλαίσιο και η πραγματικότητα

Το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα» ξεκίνησε το 2017 επιχειρώντας να αντιμετωπίσει το πρόβλημα υποσιτισμού και σε έναν αυξανόμενο βαθμό τις κακές διατροφικές συνήθειες, έτσι ώστε να αντιμετωπισθούν προβλήματα όπως η παιδική παχυσαρκία, η τερηδόνα, κ.α.

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία, και στο πλαίσιο της επέκτασής του, το κόστος του προγράμματος για το σχολικό έτος 2019-2020 έφτασε τα 73.499.901,33 ευρώ και αφορούσε την παροχή 185.311 γευμάτων σε 1.266 δημοτικά σχολεία 74 δήμων.

Παρότι υπάρχει πρόβλεψη του νόμου για ποιοτικό έλεγχο των παραλαμβανόμενων μερίδων ακόμη και για τον καθορισμό των απαραίτητων αιθουσών από το σύλλογο διδασκόντων για την υλοποίηση του προγράμματος, στην πράξη η εφαρμογή του προγράμματος υπολείπεται των προθέσεων των εμπνευστών του. Ξεχωρίζουμε τις σημαντικότερες στρεβλώσεις:

Αθήνα

Αριστοτέλους 46,
10433
τηλ —
210 9846852
email —
info@imegsee.gr

Θεσσαλονίκη

Κωλέττη 24,
54627
τηλ —
2310 545967
email —
thessaloniki@imegsee.gr

Πάτρα

Πανεπιστημίου 170,
26443
τηλ —
2610 438837
email —
patra@imegsee.gr

Λάρισα

Καστοριάς 2α,
41335
τηλ —
2410 279876-7
email —
larsa@imegsee.gr

Ιωάννινα

Σταύρου Νιάγκου 9α,
45500
τηλ —
26510 44727
email —
ioannina@imegsee.gr

Ηράκλειο

Δυσ. Πατρικίου Π,
71409
τηλ —
2810 41040
email —
iraklio@imegsee.gr



Ένα πρόβλημα της παρέμβασης σχετίζεται με την ποιότητα των γευμάτων, ενώ τον Ιανουάριο του 2020 έγινε κι επίσημη καταγγελία για ύπαρξη εντόμων στο φαγητό από τον Δήμο Φυλής, που ανέφερε χαρακτηριστικά «...Επανελημμένως και ειδικά το τελευταίο χρονικό διάστημα έχουν καταγγεληθεί δημόσια και έχουν επιδειχθεί από τους γονείς μερίδες και είδη φαγητού, τα οποία είναι ακατάλληλα και επικίνδυνα για την κατανάλωσή τους από τους μαθητές.» (συνημμένο σχετικό έγγραφο).

Το δεύτερο πρόβλημα σχετίζεται με την έλλειψη κατάλληλα διαμορφωμένων χώρων σε κάθε σχολείο ώστε ο κάθε μαθητής να μπορεί να γευματίσει.

Παράλληλα αναφορές επιστημόνων για τις διατροφικές συνήθειες των παιδιών εκτιμούν ότι ένα ποσοστό, που μπορεί να ξεπεράσει το 70% των παιδιών, παρουσιάζει ιδιορρυθμίες και ιδιοτροπίες στη διατροφή του. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την περίοδο αυτή το παιδί εκφράζει περισσότερο την ατομικότητά του και εκδηλώνει την προσωπικότητα και την ιδιοσυγκρασία του. Αυτή η βιβλιογραφική διαπίστωση επιβεβαιώνεται και στην καθημερινή πρακτική, καθώς ένα σημαντικό μέρος μαθητών-δικαιούχων του προγράμματος, απορρίπτει το ζεστό σχολικό γεύμα, το οποίο καταλήγει σε κάδους απορριμμάτων, είτε στην καλύτερη περίπτωση καταλήγει στο οικογενειακό τραπέζι για τα ενήλικα μέλη της οικογένειας και δεν καταναλώνεται από το παιδί.

Άλλες καλές πρακτικές και η αξία του «Πρωινού Γεύματος»

Παράλληλα, από το 2012 υλοποιείται το Πρόγραμμα Σίτισης και Προώθησης Υγιεινής Διατροφής ΔΙΑΤΡΟΦΗ σε επιλεγμένα σχολεία από το Ινστιτούτο Prolepsis με Ιδρυτικό Δωρητή το Ίδρυμα Σιαύρος Νιάρχος και τη συνδρομή πολλών ιδρυμάτων, οργανισμών, εταιρειών και μεμονωμένων πολιτών. Το πρόγραμμα αφορά στην παροχή μικρογεύματος πρωινού ή δεκατιανού, περιλαμβάνοντας αρτοσκευάσμα, γαλακτοκομικό προϊόν και φρούτο ή χυμό.

Είναι αλήθεια ότι το πρωινό παρέχει στον οργανισμό την απαραίτητη ενέργεια για την έναρξη μιας παραγωγικής ημέρας, αιωιρέποντας τις μεγάλες διακυμάνσεις στα επίπεδα σακχάρου και ινσουλίνης στο αίμα. Επίσης μειώνει την όρεξη για μεγάλη ποσότητα φαγητού στα υπόλοιπα γεύματα της ημέρας και έτσι αποτρέπει την κατανάλωση ανθυγιεινών πρόχειρων τροφών. Ευρήματα πολλών ερευνών έχουν δείξει ότι άτομα που καταναλώνουν πρωινό, τείνουν να έχουν μια πιο ισορροπημένη διατροφή για το υπόλοιπο της ημέρας και να διατηρούν φυσιολογικό βάρος.

Επιπλέον το πρωινό γεύμα φαίνεται να έχει ένα επιπλέον όφελος για τα παιδιά σχολικής ηλικίας και τους εφήβους, καθώς έχει διαπιστωθεί από πολλές μελέτες, η θετική επίδραση του πρωινού σε δείκτες απόδοσης, που περιλαμβάνουν την ανάκληση μνήμης, την προσοχή και τη δημιουργικότητα. Τα παιδιά που καταναλώνουν πρωινό αποδίδουν καλύτερα στις εργασίες του σχολείου τους και επιπλέον έχουν καλύτερη επίδοση σε αθλητικές και άλλες σωματικές δραστηριότητες.

Αθήνα

Αριστοτέλους 46,
10433
τηλ —
210 8846852
email —
info@imgsevee.gr

Θεσσαλονίκη

Κωλέττη 24,
54697
τηλ —
2310 545967
email —
thessaloniki@imgsevee.gr

Πάτρα

Πανεπιστημίου 170,
26643
τηλ —
2610 468567
email —
patra@imgsevee.gr

Λάρισα

Καστοριάς 2α,
41335
τηλ —
2410 579876 /
email —
laria@imgsevee.gr

Ιωάννινα

Σιαύρου Νιάρχου 94,
45300
τηλ —
26510 44727
email —
ioannina@imgsevee.gr

Ηράκλειο

Βασ. Πατρικού Π,
71400
τηλ —
2810 361040
email —
iraklio@imgsevee.gr



Η πρότασή μας...

Στην ελληνική επικράτεια υπάρχουν περίπου 8.400 κυλικεία. Οι υπεύθυνοι των κυλικείων είναι πιστοποιημένοι και υποχρεωμένοι εκ του νόμου να παρακολουθούν σεμινάρια διάρκειας 120 ωρών από τον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων. Εκ του νόμου επίσης ορίζονται τα είδη που επιτρέπονται να πουλούν τα σχολικά κυλικεία. Πχ. «Φρέσκα – φρούτα – λαχανικά ανάλογα με την εποχή, καλά πλυμένα και συσκευασμένα σε ατομική μερίδα», κοκ. Το σκεπτικό πίσω από αυτούς τους κανόνες είναι ότι «το σχολείο πέρα από τον πρωταρχικό παιδαγωγικό και κοινωνικό-πολιτιστικό σκοπό του, πρέπει να αποτελεί το μέσο για την προαγωγή της υγιεινής διατροφής», με βάση τον ΕΦΕΤ. Οι παραπάνω κανόνες βεβαιώνονται από αυστηρούς μάλιστα ελέγχους που πραγματοποιεί ο ΕΦΕΤ με εξειδικευμένα συνεργεία.

Τα σχολικά κυλικεία, πέραν της συμβολή τους στη διατροφή παιδιών και εφήβων, διαδραματίζουν κι ένα σημαντικό οικονομικό ρόλο. Οι κυλικιάρχες τα αποκτούν κατόπιν ανοιχτών και δημόσιων διαγωνισμών με το αντίτιμο που καταβάλλουν να αποτελεί ένα σεβαστό έσοδο για το ελληνικό δημόσιο. Επιπλέον, πληρώνουν φόρους κι άλλα σχετικά κόστη. Η παραπάνω συμβολή περιορίζεται σημαντικά από τον θεσμό των «σχολικών γευμάτων» καθώς τα έσοδα των κυλικείων έχουν μειωθεί δραματικά, χωρίς το τίμημα του διαγωνισμού να έχει προσαρμοστεί καταλλήλως. Το γεγονός ειδικότερα ότι μέρος των μαθητών δεν αγοράζει πλέον από τα κυλικεία έχει προκαλέσει πρόβλημα βιωσιμότητας σε πολλά εξ αυτών.

Η πρόταση της Ομοσπονδίας επικεντρώνεται στην εισαγωγή πρωινού ή δεκατιανού, με τίτλο «Πρωινό Γεύμα» σε περισσότερους μαθητές της χώρας, μέσω των κυλικείων με προοπτικό στόχο την παροχή πρωινού σε όλους τους μαθητές της χώρας. Σε συνέχεια της περιορισμένης, είναι αλήθεια, παροχή σχολικών γευμάτων σε λίγους, η πρόταση αφορά στην προώθηση της ουσιαστικής διατροφικής αλλαγής με την καθιέρωση του πρωινού ως σημαντικότερου γεύματος για πολλούς, αν όχι όλους. Η πλειονότητα των επιστημονικών προσεγγίσεων συμφωνεί ότι η όποια παρέμβαση στις μικρές ηλικίες αποτελεί την πιο ασφαλή επένδυση για βελτίωση διατροφικών και υγειονομικών δεικτών στο μέλλον. Άλλωστε στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης «Σπύρος Δοξιάδης», που νομοθέτησε πρόσφατα το Υπουργείο Υγείας (Ν. 4675/2020), η Κυβέρνηση έχει διακηρύξει τη θέση της για επένδυση στην πρόληψη, ενώ παράλληλα στο άρθρο 4, παρ. 3 του συγκεκριμένου νόμου αναγνωρίζεται ο ρόλος των κυλικείων στα σχολεία ως βασικός άξονας προαγωγής του προγράμματος αναφορικά με την προαγωγή της υγιεινής διατροφής.

Τα κυλικεία μπορούν να ανταπεξέλθουν σε αυτή την υποχρέωση γιατί διαθέτουν την γνώση και την εμπειρία διατροφής των μαθητών. Το μενού θα μπορούσε να ακολουθεί τις οδηγίες του ΕΦΕΤ ακόμη και να διαμορφωθεί εξ αρχής σε συνεργασία με τον Φορέα έτσι ώστε να εξοικειώνει τους μαθητές με τις αρχές της υγιεινής διατροφής, να αλλάζει κάθε μέρα και να καλύψει προοπτικά το σύνολο του σχολικού πληθυσμού.

Συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα το συνολικό κόστος ανέρχεται σε 73.499.901,33 ευρώ κι αφορά την παροχή 185.311 γευμάτων. Θεωρητικά, επιμερίζοντας αυτά τα γεύματα στις 164 ημέρες κάθε σχολικού έτους, το κόστος του κάθε γεύματος ανέρχεται σε 2,42 ευρώ.

Αθήνα

Αριστοτέλους 46,
10433
τηλ —
210 8846852
email —
info@hipegmae.gr

Θεσσαλονίκη

Κωλέτσι 24,
54627
τηλ —
2310 545967
email —
Hipegmae@hipegmae.gr

Πάτρα

Πανεπιστημίου 170,
26643
τηλ —
2610 438857
email —
info@hipegmae.gr

Λάρισα

Καστοριάς 2α,
41335
τηλ —
2410 579876-7
email —
info@hipegmae.gr

Ιωάννινα

Σταύρου Νιάρχου 94,
45500
τηλ —
26510 44727
email —
ioannina@hipegmae.gr

Ηράκλειο

Βασ. Πατρικού II,
71406
τηλ —
2810 361040
email —
iraklio@hipegmae.gr



Ωστόσο, οι σχολικές ημέρες ανά έτος στα δημοτικά σχολεία είναι λιγότερες και ανέρχονται σε 126. Τούτου δοθέντος, το πραγματικό κόστος κάθε γεύματος ανά μαθητή αυξάνεται σημαντικά και ανέρχεται σε 3,15 ευρώ.

Η Ομοσπονδία μας θα μπορούσε να προσφέρει «Πρωινό Γεύμα» σε χαμηλότερη τιμή που να περιλαμβάνει αρτοσκευάσμα ή πίτα με λαχανικά, γαλακτοκομικό προϊόν, φρούτο ή χυμό προσεγγίζοντας την τιμή του 1,5 ευρώ

Το οικονομικό όφελος που θα προκύψει μπορεί να αξιοποιηθεί για την περαιτέρω επέκταση του προγράμματος. Μέχρι σήμερα το πρόγραμμα των «σχολικών γευμάτων» καλύπτει 185.311 μαθητές σε ένα σύνολο 639.037 μαθητών δημοτικού σχολείου (με βάση στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2017-2018) σε όλη τη χώρα ή 29%, ενώ 300.000 περίπου μαθητές φοιτούν στα γυμνάσια όλης της χώρας.

Η πρότασή μας επιδέχεται συζήτησης τόσο στο ποσοτικό της μέρος (τιμή) όσο και στο ποιοτικό (σύνθεση «Πρωινού Γεύματος»), ενώ η παρέμβαση θα μπορούσε να ξεκινήσει πιλοτικά και να αξιολογηθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησής και περαιτέρω επέκτασής της. Σε κάθε περίπτωση στο άρθρο 5, παρ. 6 του Ν. 4472/2017 και για τις ανάγκες του διατροφικού προγράμματος εθνικής εμβέλειας υπό τον τίτλο «Σχολικά Γεύματα» στην υποχρεωτική Δημόσια εκπαίδευση, προβλέπεται ότι «οι δαπάνες για τις δράσεις του Προγράμματος καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνολικού ύψους έως και εκατόν ενενήντα εκατομμυρίων (190.000.000) ευρώ κατ' έτος». Συνεπώς από τότε ο νομοθέτης είχε προβλέψει ένα αισθητά υψηλότερο ταβάνι από αυτό που μέχρι σήμερα καλύπτει η σχετική δαπάνη. Ενδεικτικά σας σημειώνουμε ότι αυτό το ποσό επιμεριζόμενο σε 126 (πραγματικές) ημέρες μαθήματος, αν το κόστος κάθε «Πρωινού Γεύματος» είναι της τάξης μεγέθους των 1,5 ευρώ επιτρέπει να ωφεληθεί το σύνολο των μαθητών, -τριών υποχρεωτικής εκπαίδευσης της χώρας. Η εφαρμογή του προγράμματος μπορεί να ξεκινήσει σταδιακά αρχής γενομένης από τα σχολικά συγκροτήματα, που λειτουργούν κυκλικία, μέλη της Πανελληνίας Ομοσπονδίας κυκλικίων δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων

Ούτως ή άλλως είναι προς το συμφέρον των μαθητών, των οικογενειών τους και της Πολιτείας να προχωρήσουμε σε μία γενναία και ρεαλιστική αλλαγή στις διατροφικές συνήθειες του σχολικού πληθυσμού. Είναι επένδυση για το μέλλον, είναι επένδυση στη δημόσια υγεία.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Γιώργος Καθβαθός



Αθήνα

Αριστοτέλους 46,
10433
τηλ —
210 8846852
email —
info@imogsevee.gr

Θεσσαλονίκη

Κωλέττη 24,
54627
τηλ —
2310 545967
email —
thessaloniki@imogsevee.gr

Πάτρα

Πανεπιστημίου 170,
26465
τηλ —
2610 438667
email —
patra@imogsevee.gr

Λάρισα

Καστοριάς 2α,
41335
τηλ —
2410 579876 7
email —
larisa@imogsevee.gr

Ιωάννινα

Ζαυρού Νιάρχου 94,
45500
τηλ —
26510 04727
email —
ioannina@imogsevee.gr

Ηράκλειο

Βασ. Πατρικίου II,
71409
τηλ —
2810 361049
email —
iraklio@imogsevee.gr